

Številka: 007-544/2021/44
Datum: 10. 1. 2022
EVA 2021-2330-0094
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Uredba o uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada RS na ... seji dne ... sprejela naslednji
SKLEP
Vlada Republike Slovenije je sprejela Uredbo o uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Mag. Janja Garvas Hočevar VRŠILKA DOLŽNOSTI GENERALNEGA SEKRETARJA
Sklep prejmeta:
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, - Služba vlade za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Branko Ravnik, v. d. direktorja Direktorata za kmetijstvo, - mag. Marjeta Bizjak, vodja Sektorja za kmetijske trge in sektorske načrte.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi niso sodelovali zunanji strokovnjaki.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
Uredba določa: vrste ostankov kmetijske predelave oljk v oljčno olje, ki se lahko uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih (to so vlažne, mokre ali suhe oljčne tropine ter rastlinska voda; v nadaljevanju: oljčne tropine in rastlinska voda), način njihove uporabe kot gnojila na kmetijskih zemljiščih, ravnanje z njimi in pogoje za njihovo skladiščenje, ter tudi obdobje starosti oljčnih tropin in rastlinske vode, v katerem se lahko uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, in vsebnost rastlinskih hranil v njih. Zavezanci so oljarne in nosilci kmetijskega gospodarstva, ki bodo uporabili oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje. Kot organsko gnojilo se lahko oljčne tropine in rastlinska voda uporabijo najpozneje v 24 urah od njihovega nastanka oziroma, če pride med skladiščenjem oljčnih tropin in rastlinske vode do mešanja s svežimi, v povprečju največ sedem dni

od njihovega nastanka, če je od začetka polnjenja skladišča oziroma od vsakega predhodnega popolnega praznjenja skladišča preteklo največ štirinajst dni. Glede na vsebnost suhe snovi v oljčnih tropinah so oljčne tropine oziroma rastlinska voda tekoče oziroma trdno organsko gnojilo. Pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje se morajo upoštevati prepovedi in omejitve gnojenja ter zahteve glede raztrosa na kmetijsko zemljišče v uporabi, v skladu z uredbo, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Pri uporabi za gnojenje se morajo upoštevati tudi časovne omejitve gnojenja, vsebnosti rastlinskih hranil v oljčnih tropinah in rastlinski vodi, največji letni odmerek na posamezni GERK ter največji enkratni odmerek oljčnih tropin in rastlinske vode pri gnojenju na strmih zemljiščih. Zavezanci morajo imeti zagotovljeno primerno skladišče za oljčne tropine in rastlinsko vodo, razen če jih lahko uporabijo za gnojenje najpozneje v 24 urah po njihovem nastanku. Z namenom sledljivosti morajo oljarne spremljati polnjenje in praznjenje skladišča (obrazec), podatke o oddaji, prejemu in uporabi oljčnih tropin pa morajo voditi vsi zavezanci (obrazec). Predpisane so tudi kazenske določbe in prehodne določbe glede skladišč.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Ta uredba ne predvideva finančnih posledic z vidika javnofinančnih sredstev, razen v primeru prekrškov, ki so predpisani v kazenskih določbah v 14. členu, ko se zavezanca za prekršek kaznuje z globo. V tem primeru bodo ta sredstva pomenila prihodek za državni proračun.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja: DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Datum objave na e-demokracija: 30. 7. 2021

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Društvo oljarjev Slovenske Istre,
- predstavniki zainteresirane javnosti: predstavnik oljarjev, ki je zastopal stališče oljarjev, sprejeto na predhodnem sestanku oljarjev,
- predstavniki strokovne javnosti: Inštitut za oljkarstvo, Znanstveno raziskovalno središče Koper, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica.

Z vsemi naštetimi je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano uskladilo mnenja na sestanku, 27. 8. 2021, sodelovala sta tudi predstavnik Ministrstva za okolje in predstavnica kmetijske inšpekcije.

Mnenja, predloge in pripombe je podal predstavnik oljarjev. Pripombe so bile v večini upoštevane v okviru predlagane uredbe. Glede nekaterih določb so bila podana dodatna pojasnila:

1) Dodati možnost neposrednega nanosa oljčnih tropin na kmetijsko zemljišče (brez skladiščenja): sprejeto.

2) Možnost 12-mesečnega skladiščenja: ni sprejeto, ker ni podatkov, kako se s staranjem spreminja kemijska sestava oljčnih tropin, podatki so le za sveže oljčne tropine v starosti do 7 dni – sprejeli smo delni kompromis, da so lahko oljčne tropine v povprečju stare do 14 dni, če se skladiščijo s postopnim dodajanjem svežih; če se oljčne tropine ne uporabi za gnojenje v sedmih (14) dneh, postanejo odpadek in se lahko kompostirajo ali uporabijo v bioplinarni (skladno z uredbo, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov); oljarji so kljub temu predlagali, da bi morebiti v bodoče, če bi se izvedle raziskave in ugotovile, da je uporaba štiri mesece starih oljčnih tropin varna za gnojenje oz. okolje, imeli po uredbi možnost vsaj štirimesečnega skladiščenja, v primeru neugodnih vremenskih razmer za gnojenje. Leta 2019 so bile v okviru Celostnega razvojnega projekta 'Možnosti uporabe ostankov proizvodnje v oljkarstvu' izdelane smernice za uporabo oljčnih tropin za gnojenje, vendar so se poskusi opravljali le na svežih, do sedem dni starih oljčnih tropinah, kajti, kot je že na začetku pojasnjeno, se oljčne tropine že sedaj lahko kompostirajo ali uporabijo v bioplinarni, s to uredbo pa bo omogočeno, da se bodo lahko tudi sveže, nepredelane oljčne tropine uporabile za gnojenje.

3) V prvem osnutku uredbe, kjer je bila uporaba oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje omejena na trajne nasade, smo na predlog oljarjev razširili na vsa kmetijska zemljišča v uporabi: sprejeto;

4) Oljarji so želeli nižje kazni za kršitve, vendar je višina kazni za podobne kršitve že določena v 176. členu ZKme-1: ni sprejeto.

Po prejemu pripomb v fazi medresorskega usklajevanja od Ministrstva za pravosodje (MP), 4. 10., in od Ministrstva za okolje in prostor (MOP), 5. 10., je bilo potrebno osnutek uredbe popraviti v vseh členih, pri čemer so se preštevilčili tudi člani in priloge. Usklajevanje z MOP je bilo obsežno, zato je bil opravljen ponovni posvet z oljkarji in oljarji ter kmetijskim inšpektoratom. Pripombe MOP in MP so bile upoštevane.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti: DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade: NE

Dr. Jože Podgoršek
minister

Na podlagi sedmega odstavka č28.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen)

(1) Ta uredba določa vrste ostankov kmetijske predelave oljk v oljčno olje, ki se uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, način njihove uporabe za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, ravnanje z njimi in pogoje za njihovo skladiščenje.

(2) Ta uredba določa tudi obdobje starosti ostankov predelave oljk v oljčno olje, v katerem se lahko uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, in vsebnost rastlinskih hranil v njih.

2. člen

(zavezanci)

Zavezanci za izvajanje določb te uredbe so:

- oljarna, ki predeluje oljke v oljčno olje, pri čemer nastanejo oljčne tropine in rastlinska voda, ki se lahko uporabijo za gnojenje;
- nosilec kmetijskega gospodarstva, ki oljčne tropine oziroma rastlinsko vodo uporabi za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. **dekanter** je naprava v oljarni, namenjena ločevanju oljčnega olja od trdnih delcev (tropine) in vode, ki je glede na tehnološki postopek kontinuirane predelave oljk v oljčno olje:
 - trofazni dekanter, pri katerem nastajajo vlažne oljčne tropine in rastlinska voda,
 - dvofazni dekanter, pri katerem nastajajo mokre oljčne tropine;
2. **kmetijska zemljišča v uporabi** so kmetijska zemljišča, ki jih kmetijsko gospodarstvo uporablja za kmetijsko pridelavo;
3. **oljarna** je živilski obrat za predelavo oljk v oljčno olje;
4. **organsko gnojilo** je organsko gnojilo iz uredbe EU, ki ureja pravila o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu;
5. **ostanek kmetijske predelave oljk v oljčno olje** so oljčne tropine in rastlinska voda;
6. **preša** je naprava za tradicionalni tehnološki postopek predelave oljk v oljčno olje, pri katerem nastajajo suhe oljčne tropine in rastlinska voda;
7. **rastlinska voda** je tekočina, ki se pri predelavi oljk izloči iz plodov oljk. Rastlinska voda je tudi voda, ki se dodaja v postopku predelave oljk z dekanterjem iz 1. točke tega člena;
8. **strmo zemljišče** je zemljišče s povprečnim nagibom nad 20 % iz predpisa, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov;

9. **tekoče organsko gnojilo** je organsko gnojilo v tekoči obliki;

10. **trdno organsko gnojilo** je organsko gnojilo v trdni obliki.

4. člen

(oljčne tropine in rastlinska voda kot gnojilo)

(1) Oljčne tropine so ostanek kmetijske predelave oljk v oljčno olje in se po vsebnosti suhe snovi glede na tehnološki postopek predelave oljk iz 1. in 6. točke prejšnjega člena ločijo na:

- suhe oljčne tropine s povprečno 74-% vsebnostjo suhe snovi,
- vlažne oljčne tropine s povprečno 51-% vsebnostjo suhe snovi,
- mokre oljčne tropine s povprečno 30-% vsebnostjo suhe snovi.

(2) Oljčne tropine in rastlinska voda so organsko gnojilo, če se za gnojenje uporabijo najpozneje v 24 urah od njihovega nastanka.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko oljčne tropine in rastlinska voda uporabijo za gnojenje najpozneje v sedmih dneh od njihovega nastanka. Če pride med skladiščenjem oljčnih tropin in rastlinske vode do mešanja s svežimi oljčnimi tropinami in rastlinsko vodo, se šteje, da so bile oljčne tropine in rastlinska voda skladiščene v povprečju sedmih dni od njihovega nastanka, če je od začetka polnjenja skladišča oziroma od vsakega predhodnega popolnega praznjenja skladišča preteklo največ štirinajst dni.

(4) Vlažne in mokre oljčne tropine ter rastlinska voda iz drugega in tretjega odstavka tega člena so tekoče organsko gnojilo.

(5) Suhe oljčne tropine iz drugega in tretjega odstavka tega člena so trdno organsko gnojilo.

(6) Po preteku obdobja iz drugega ali tretjega odstavka tega člena postanejo oljčne tropine in rastlinska voda odpadki, ki se mora predelati v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

2. UPORABA OLJČNIH TROPIN IN RASTLINSKE VODE ZA GNOJENJE

5. člen

(uporaba oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje in vsebnost rastlinskih hranil)

(1) Oljčne tropine in rastlinska voda se uporabljajo kot organsko gnojilo v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, in sicer samo na kmetijskih zemljiščih v uporabi.

(2) Glede časovnih prepovedi gnojenja se pri uporabi oljčnih tropin ter rastlinske vode iz četrtega odstavka prejšnjega člena upoštevajo zahteve, ki so s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, določene za tekoča organska gnojila..

(3) Glede časovnih prepovedi gnojenja se pri uporabi oljčnih tropin iz petega odstavka prejšnjega člena, upoštevajo zahteve, ki so s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, določene za hlevski gnoj.

(4) Pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode je treba pri vnosih gnojil v tla ali na tla upoštevati vsebnosti rastlinskih hranil v oljčnih tropinah in rastlinski vodi iz Priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

(5) Največji dovoljeni letni odmerek gnojila iz oljčnih tropin in rastlinske vode na posamezni GERK glede na posamezni tehnološki postopek predelave oljk ne sme presežati vrednosti iz preglednice 1 iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.

(6) Pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode na strmem zemljišču, nagnjenem k površinskim vodam, je treba odmerke oljčnih tropin in rastlinske vode razdeliti na več delov tako, da enkratni odmerek teh gnojil ne presega vrednosti iz preglednice 2 iz Priloge 2 te uredbe.

6. člen

(raztros oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje)

Oljčne tropine in rastlinska voda se na kmetijskih zemljiščih v uporabi raztrosijo v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

3. SKLADIŠČENJE OLJČNIH TROPIN IN RASTLINSKE VODE

7. člen

(skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode)

- (1) Zavezanec, ki oddaja oziroma uporablja oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje kmetijskih zemljišč v uporabi, zagotovi skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode.
- (2) Oljčne tropine in rastlinska voda iz četrtega odstavka 4. člena te uredbe se skladiščijo v kovinskih cisternah s protikorozijsko zaščito, cisternah iz umetnih mas, jamah iz armiranega betona ali v drugih vodotesnih zbiralnikih.
- (3) Oljčne tropine iz petega odstavka 4. člena te uredbe se skladiščijo v kupih na ploščah iz armiranega betona ali drugih vodotesnih podlagah.
- (4) Skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo iz drugega in tretjega odstavka tega člena morajo biti umeščena v prostor ter izdelana in upravljana tako, da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja površinskih ali podzemnih voda ter tal. Biti morajo zaščitena pred padavinskimi vodami in vetrom, stabilna in odporna proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom ter redno vzdrževana.
- (5) Ne glede na prvi odstavek tega člena zavezancu, ki uporablja oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi, ni treba zagotoviti skladiščena oljčnih tropin in rastlinske vode, če oljčne tropine in rastlinsko vodo uporabi za gnojenje najpozneje v 24 urah po njihovem nastanku.

8. člen

(zmogljivost skladišč za oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje)

- (1) Skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo morajo zagotavljati skladiščne zmogljivosti za najmanj sedemdnevno skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode po njihovem nastanku.
- (2) Zmogljivost skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo se določi na podlagi izračunov iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.
- (3) Skladišče za oljčne tropine in rastlinsko vodo je treba popolnoma izprazniti v rokih iz tretjega odstavka 4. člena te uredbe ter oljčne tropine in rastlinsko vodo uporabiti za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi ali jih oddati za gnojenje drugemu kmetijskemu gospodarstvu.
- (4) Če se skladišče za oljčne tropine in rastlinsko vodo popolnoma ne izprazni v rokih iz tretjega odstavka 4. člena te uredbe, te oljčne tropine in rastlinska voda postanejo odpadek, ki se mora predelati v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

4. SLEDLJIVOST OLJČNIH TROPIN IN RASTLINSKE VODE

9. člen

(spremljanje skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje)

- (1) Zavezanec iz prve alineje 2. člena te uredbe spremlja skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode iz te uredbe in za ta namen v obrazec iz Priloge 4, ki je sestavni del te uredbe, vpiše:

- datum začetka obratovanja oljarne v tekoči sezoni predelave oljk v oljčno olje oziroma datume vsakokratnega začetka polnjenja po popolnem praznjenju skladišča;
- datume vsakokratnega popolnega praznjenja skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo;
- količine oddanih oljčnih tropin in rastlinske vode po prejemnikih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek zavezanec iz prve alineje 2. člena te uredbe, ki oljčne tropine in rastlinsko vodo uporabi za gnojenje izključno na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi, v obrazec iz Priloge 4 te uredbe vpiše:

- datum začetka obratovanja oljarne v tekoči sezoni predelave oljk v oljčno olje oziroma datume vsakokratnega začetka polnjenja po popolnem praznjenju skladišča;
- datume vsakokratnega popolnega praznjenja skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo.

(3) Izpolnjeni obrazec iz Priloge 4 te uredbe mora zavezanec iz prve alineje 2. člena te uredbe hraniti pet let.

10. člen

(spremljanje oddaje, prejetja in uporabe oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje)

(1) Zavezanec iz prve alineje 2. člena te uredbe kot oddajalec, zavezanec iz druge alineje 2. člena te uredbe pa kot prejemnik spremlja oddajo, prejetje in uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode iz te uredbe ter za ta namen pri vsaki oddaji oziroma prejemu oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje na kmetijskih zemljiščih v uporabi izpolni obrazec iz Priloge 5, ki je sestavni del te uredbe. Zavezanec iz prve alineje 2. člena te uredbe izpolni obrazec iz Priloge 5 te uredbe tudi pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi.

(2) Zavezanec na zahtevo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, ali inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo, omogoči vpogled v izpolnjen obrazec iz Priloge 5 te uredbe.

(3) Izpolnjeni obrazec iz Priloge 5 te uredbe mora zavezanec hraniti pet let.

5. NADZOR IN KAZENSKÉ DOLOČBE

11. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad izvajanjem v delu, ki se nanaša na odpadke, opravlja inšpektorat, pristojen za okolje.

12. člen

(kazenske določbe)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki je zavezanec, če:

- uporabi oljčne tropine in rastlinsko vodo kot organsko gnojilo na zemljiščih, ki niso kmetijska zemljišča v uporabi (prvi odstavek 5. člena te uredbe);
- preseže največji dovoljeni letni odmerek gnojila iz oljčnih tropin in rastlinske vode na posamezni GERK (peti odstavek 5. člena te uredbe);
- pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode na strmem zemljišču, nagnjenem k površinskim vodam, preseže enkratni odmerek gnojila (šesti odstavek 5. člena te uredbe);
- ne zagotovi skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode v skladu z drugim, tretjim ali četrtem odstavkom 7. člena te uredbe;

- ne izprazni skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo v skladu s tretjim odstavkom 8. člena te uredbe;
- ne spremlja skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje v skladu s prvim in drugim odstavkom 9. člena te uredbe ali ne hrani obrazcev pet let v skladu s tretjim odstavkom 9. člena te uredbe;
- ne spremlja oddaje, prejetja in uporabe oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje v skladu s prvim odstavkom 10. člena te uredbe ali ne hrani obrazcev pet let v skladu s tretjim odstavkom 10. člena te uredbe.

(2) Z globo od 800 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, z globo od 200 do 1.000 eurov pa posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je zavezanec iz 2. člena te uredbe, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je zavezanec iz 2. člena te uredbe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki je zavezanec iz 2. člena te uredbe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

6. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

(zagotovitev skladiščnih kapacitet)

Zavezanci iz te uredbe morajo zagotoviti izpolnjevanje zahtev iz 7. in 8. člena te uredbe najpozneje do 1. oktobra 2022.

14. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA 2021-2330-0094

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša

predsednik

PRILOGA 1: Vsebnost rastlinskih hranil v oljčnih tropinah in rastlinski vodi

Preglednica 1: Povprečna vsebnost rastlinskih hranil v oljčnih tropinah (v suhi snovi in v oljčnih tropinah) glede na tehnološki postopek v oljarni

Vrsta tropin (tehnološki postopek)	Nasipna masa (kg/m ³)	Vsebnost suhe snovi v oljčnih tropinah (%)	Povprečna vsebnost v oljčnih tropinah (kg/m ³)		
			Dušik* (N)	Fosfor (izražen kot P ₂ O ₅)	Kalij (izražen kot K ₂ O)
Suhe oljčne tropine (preša):	600	74	0,37	0,2	2,3
Vlažne oljčne tropine (3-fazni dekanter):	700	51	0,99	0,53	5,83
Mokre oljčne tropine (2-fazni dekanter):	1000	30	0,21	0,49	6,44

* rastlinam dostopni dušik

Preglednica 2: Povprečna vsebnost rastlinskih hranil v rastlinski vodi (v suhi snovi in v rastlinski vodi) glede na tehnološki postopek v oljarni

Tehnološki postopek:	Vsebnost suhe snovi v rastlinski vodi (%)	Povprečna vsebnost v rastlinski vodi (kg/m ³) *		
		Dušik (N)	Fosfor (izražen kot P ₂ O ₅)	Kalij (izražen kot K ₂ O)
Preša	14	0,09	0,16	0,55
3-fazni dekanter	7	0,04	0,04	0,13

*pri uporabi 2-faznega dekanterja so oljčne tropine zmešane z rastlinsko vodo (rastlinska voda ne nastaja ločeno)

PRILOGA 2: Največji dovoljen letni odmerek oljčnih tropin in rastlinske vode kot gnojila na hektar kmetijskega zemljišča v uporabi

Preglednica 1: Največji dovoljen letni odmerek

	Največji dovoljen letni odmerek		
	oljčne tropine		rastlinska voda
Tehnološki postopek	(t/ha)	(m ³ /ha)	(m ³ /ha)
preša	30	50	76
3-fazni dekanter	57	80	158
2-fazni dekanter*	87	87	*

*pri uporabi 2-faznega dekanterja so oljčne tropine zmešane z rastlinsko vodo (rastlinska voda ne nastaja ločeno)

Preglednica 2: Največji dovoljen enkratni odmerek na strmih zemljiščih

	Enkratni odmerek		
	oljčne tropine		rastlinska voda
Tehnološki postopek	(t/ha)	(m ³ /ha)	(m ³ /ha)
preša	9,7	16,0	6,9
3-fazni dekanter	18,4	26,0	14,3
2-fazni dekanter*	28,0	28,0	*

*pri uporabi 2-faznega dekanterja so oljčne tropine zmešane z rastlinsko vodo (rastlinska voda ne nastaja ločeno)

PRILOGA 3: Zmogljivost skladišča

Zmogljivost skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo glede na tehnološki postopek v oljarni

a) Izračun zmogljivosti skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo pri uporabi preše:

$$ZS_{(OT)}(m^3) = \left\{ \left(DZO \left(\frac{kg}{ur} \right) \times OU \left(\frac{ur}{dan} \right) \times D(dan) \right) \times 0,001(m^3) \right\} \times 0,6$$

$$ZS_{RV}(m^3) = ZS_{OT}(m^3) \times 1,16$$

$$ZS_{(OT+RV)}(m^3) = ZS_{OT}(m^3) + ZS_{RV}(m^3)$$

ZS_{OT} = zmogljivost skladišča za oljčne tropine pri uporabi preše

DZO = dejanska zmogljivost oljarne v kilogramih na uro – povprečje zadnjih 3 let (kg/ur)

OU = povprečno število ur obratovanja oljarne v konici sezone (ur/dan)

D = število dni skladiščenja oljčnih tropin pred odvozom na kmetijsko zemljišče (dan)

ZS_{RV} = zmogljivost skladišča za rastlinsko vodo pri uporabi preše

$ZS_{(OT+RV)}$ = zmogljivost skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo pri uporabi preše

b) Izračun zmogljivosti skladišča za oljčne tropine z rastlinsko vodo pri uporabi 2-faznega dekanterja:

$$ZS_{(OT+RV)}(m^3) = \left\{ \left(DZO \left(\frac{kg}{ur} \right) \times OU \left(\frac{ur}{dan} \right) \times D(dan) \right) \times 0,001(m^3) \right\}$$

$ZS_{(OT+RV)}$ = zmogljivost skladišča za oljčne tropine z rastlinsko vodo pri uporabi 2-faznega dekanterja

DZO = dejanska zmogljivost oljarne v kilogramih na uro – povprečje zadnjih 3 let (kg/ur)

OU = povprečno število ur obratovanja oljarne v konici sezone (ur/dan)

D = število dni skladiščenja oljčnih tropin pred odvozom na kmetijsko zemljišče (dan)

c) Izračun zmogljivosti skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo pri uporabi 3-faznega dekanterja:

$$ZS_{(OT)}(m^3) = \left\{ \left(DZO \left(\frac{kg}{ur} \right) \times OU \left(\frac{ur}{dan} \right) \times D(dan) \right) \times 0,001(m^3) \right\} \times 0,7$$

$$ZS_{RV}(m^3) = ZS_{OT}(m^3) \times 0,06$$

$$ZS_{(OT+RV)}(m^3) = ZS_{OT}(m^3) + ZS_{RV}(m^3)$$

Pri čemer je:

ZS_{OT} = zmogljivost skladišča za oljčne tropine pri uporabi 3-faznega dekanterja

DZO = dejanska zmogljivost oljarne v kilogramih na uro – povprečje zadnjih 3 let (kg/ur)

OU = povprečno število ur obratovanja oljarne v konici sezone (ur/dan)

D = število dni skladiščenja oljčnih tropin pred odvozom na kmetijsko zemljišče (dan)

ZS_{RV} = zmogljivost skladišča za rastlinsko vodo pri uporabi 3-faznega dekanterja

$ZS_{(OT + RV)}$ = zmogljivost skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo pri uporabi 3-faznega

dekanterja

Zmogljivost skladišča (m^3) na 1 tono predelanih oljk glede na tehnološki postopek v oljarni

Tehnološki postopek:	Zmogljivost skladišča na 1 tono predelanih oljk (m^3/t):		
	za oljčne tropine	za rastlinsko vodo	za oljčne tropine in rastlinsko vodo skupaj
Preša	0,6	0,7	1,3
2-fazni dekanter	1*	*	1*
3-fazni dekanter	0,7	0,6	1,3

*Velikost skladišča je podana za oljčne tropine z rastlinsko vodo, saj so pri uporabi 2-faznega dekanterja oljčne tropine zmešane z rastlinsko vodo (rastlinska voda ne nastaja ločeno).

PRILOGA 5: Obrazec za oddajo, prejetje in uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode

ODDAJALEC oziroma oljarna			
<u>Nosilec oljarne oz. kmetijskega gospodarstva</u> <u>Priimek in ime/naziv:</u>			
<u>Naslov:</u>			
<u>Tel.:</u>		<u>KMG-MID:</u>	
Izjavljam, da sem oljčne tropine in rastlinsko vodo:			
☐	oddal drugemu kmetijskemu gospodarstvu		
☐	dal v predelavo kompostarni ali bioplinarni v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata ¹		
☐	uporabil na lastnih kmetijskih zemljiščih ²		

¹ V tem primeru v rubriki PREJEMNIK ne izpolnite podatka o KMG-MID in podatkov o zemljiščih.

² V tem primeru rubrike PREJEMNIK ne izpolnite in podpis prejemnika ni potreben.

POZOR! Na enem obrazcu lahko oddajalec označi samo eno izjavo.

PREJEMNIK			
<u>Nosilec kmetijskega gospodarstva/kompostarne ali bioplinarne</u> <u>Priimek in ime / naziv:</u>			
<u>Naslov:</u>			
<u>Tel.:</u>		<u>KMG-MID:</u>	

PODATKI O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH V UPORABI:

Oljčne tropine		Rastlinska voda	
GERK-ID	Količina v m ³	GERK-ID	Količina v m ³

ODDAJALEC: _____
(podpis)

PREJEMNIK: _____
(podpis)

Datum: dan mesec leto

--	--

--	--

--	--	--	--

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe) Sedmi odstavek č28.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21): č28.b člen ZKme vsebuje določbe o gnojenju kmetijskih zemljišč. Za gnojenje na kmetijskih zemljiščih se lahko uporabijo tudi ostanki kmetijske pridelave in predelave. Oljčne tropine in rastlinska voda so ostanki kmetijske predelave oljk v oljčno olje. V sedmem odstavku je določeno, da vlada predpiše vrste ostankov kmetijske pridelave in predelave, ki se lahko uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, ter podrobnejše pogoje za njihovo skladiščenje, ravnanje in uporabo za gnojenje.

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom Skladno 67. členom novele ZKme (Uradni list RS, št. 123/21) je rok za izdajo te uredbe najpozneje do 31. decembra 2022.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna Uredba bo določila: vrste gnojil, ki nastanejo iz oljčnih tropin in rastlinske vode pri kmetijski predelavi oljk v oljčno olje, obdobje, v katerem ta gnojila nastanejo, vsebnost rastlinskih hranil v teh gnojilih in način njihove uporabe kot gnojila na kmetijskih zemljiščih v uporabi ter kdaj so oljčne tropine in rastlinska voda, ki nastanejo pri predelavi oljk v oljčno olje, gnojilo, kakšne vrste je to gnojilo, vsebnost hranil v teh gnojilih in način njihove uporabe kot gnojila ter pogoje za skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode pred njihovo uporabo kot gnojilo. Zavezanci so oljarne in kmetijska gospodarstva, ki bodo uporabila oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje. Kot organsko gnojilo se lahko oljčne tropine in rastlinska voda uporabijo najpozneje v 24 urah od njihovega nastanka, oziroma če pride med skladiščenjem oljčnih tropin in rastlinske vode do mešanja s svežimi, v povprečju največ sedem dni od njihovega nastanka, če je od začetka polnjenja skladišča oziroma od vsakega predhodnega popolnega praznjenja skladišča preteklo največ štirinajst dni. Pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje se morajo upoštevati prepovedi in omejitve gnojenja ter zahteve glede raztrosa na kmetijsko zemljišče v uporabi, v skladu z uredbo, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Upoštevati se morajo časovne omejitve gnojenja, vsebnosti rastlinskih hranil v oljčnih tropinah in rastlinski vodi, največji letni odmerek na posamezni GERK ter največji enkratni odmerek oljčnih tropin in rastlinske vode pri gnojenju na strmih zemljiščih. Zavezanci morajo imeti zagotovljeno primerno skladišče za oljčne tropine oziroma rastlinsko vodo, razen če jih lahko uporabijo za gnojenje najpozneje v 24 urah po njihovem nastanku. Zaradi sledljivosti morajo oljarne spremljati polnjenje in praznjenje skladišča, podatke o oddaji, prejemu in uporabi oljčnih tropin pa morajo voditi vsi zavezanci (obrazec).

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Novela Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 123/21) je uvedla pravno podlago za predpis, ki bo določil pogoje za uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode kot ostanke kmetijske predelave za gnojenje (č28. b člen ZKme). Oljčne tropine in rastlinska voda se po okoljski zakonodaji (Uredba o odpadkih, Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata) štejeta za organski odpadki, ki se po Uredbi o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata lahko predata v kompostarno ali bioplinarno. Na območju pridelave oljk (slovenska Istra, Goriška z Brdi in Vipavska) ni kompostarne in bioplinarne, zato lahko odvoz oljčnih tropin in rastlinske vode postane težava zlasti za male oljarne, ki nimajo skladišč, takih pa je v Sloveniji veliko (od 34 registriranih oljarn je le sedem večjih). Nastajanje velikih količin oljčnih tropin in rastlinske vode v oljarnah je težava, ki jo države proizvajalke oljčnega olja rešujejo tudi tako, da je pod predpisanimi pogoji dovoljeno uporabiti nepredelane (sveže) oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje na kmetijskih

zemljiščih. Številne raziskave so namreč glede na ugotovljeno kemijsko sestavo in lastnosti oljčnih tropin in rastlinske vode pokazale, da so le-te primerne za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, zato se lahko pod določenimi pogoji uporabijo kot organsko gnojilo.

V uredbi je določeno, kdaj so oljčne tropine in rastlinska voda lahko organsko gnojilo, kakšne vrste organskega gnojila so in kakšna je njihova vsebnost rastlinskih hranil, kako se oljčne tropine in rastlinska voda uporabljajo kot gnojilo na kmetijskih zemljiščih v uporabi, kako se nanašajo na kmetijsko zemljišče, kako in kako dolgo se lahko skladiščijo in na kakšen način morajo zavezanci spremljati skladiščenje in uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje.

Predlagana uredba bo omogočila, da se bodo sveže oljčne tropine in rastlinska voda lahko skladno z upoštevanjem določb te uredbe odvažale iz skladišč ali neposredno kot organsko gnojilo na kmetijska zemljišča v uporabi.

* * *